



# Bài 3. Các ứng dụng xác thực



# Nội dung

- Mục tiêu của các ứng dụng xác thực
- Phân loại các ứng dụng xác thực
- Mô hình Kerberos
- Mô hình X.509



## 3.1. Mục tiêu

- Hỗ trợ các dịch vụ xác thực và chữ ký số ở mức ứng dụng
- Cung cấp các mô hình để xây dựng các ứng dụng thực tế



## 3.2. Phân loại

- Phân làm 2 loại chính
  - Dựa trên mã hóa đối xứng
    - Mô hình Kerberos
    - Giao thức Needham-Schroeder
  - Dựa trên khóa công khai được chứng thực
    - Mô hình X.509



## 3.3. Mô hình Kerberos

- Hệ thống dịch vụ xác thực phát triển bởi MIT (Học viện công nghệ Massachusetts)
- Giao thức đã được phát triển dưới nhiều phiên bản, trong đó các phiên bản từ 1 đến 3 chỉ dùng trong nội bộ MIT.



## 3.3. Mô hình Kerberos

- Dùng để xác thực các máy tính trước khi cho phép sử dụng dịch vụ
- Nhằm đối phó với các hiểm họa sau
  - Người dùng giả danh là người khác
  - Người dùng thay đổi địa chỉ mạng của client
  - Người dùng xem trộm thông tin trao đổi và thực hiện kiểu tấn công lặp lại



## 3.3. Mô hình Kerberos

- Được sử dụng mặc định trong các hệ điều hành Windows (2000, XP, 2003), Mac OS
- Một số phần mềm sử dụng Kerberos:
  - OpenSSH
  - Apache



## 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos

- Giao thức xây dựng trên hệ mật mã đối xứng
- Xác thực qua một bên thứ ba được tin tưởng, còn gọi là "trung tâm phân phối khóa"
  - Máy chủ xác thực (*authentication server - AS*)
  - Máy chủ cung cấp thẻ (*ticket granting server - TGS*)





## 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos

- Dịch vụ được cung cấp qua các server dịch vụ phân tán
  - Giải phóng chức năng xác thực khỏi các server dịch vụ và client

# 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos

- Giao thức xác thực đơn giản

(1)  $C \rightarrow AS : ID_C \parallel P_C \parallel ID_V$

(2)  $AS \rightarrow C : \text{Thẻ}$

(3)  $C \rightarrow V : ID_C \parallel \text{Thẻ}$

$\text{Thẻ} = E_{K_V}[ID_C \parallel AD_C \parallel ID_V]$

- Hạn chế

- Mật khẩu truyền từ C đến AS không được bảo mật

- Nếu thẻ chỉ sử dụng được một lần thì phải cấp thẻ mới cho mỗi lần truy nhập cùng một dịch vụ

- Nếu thẻ sử dụng được nhiều lần thì có thể bị lấy cắp để sử dụng trước khi hết hạn

- Cần thẻ mới cho mỗi dịch vụ khác nhau



## 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos

- Kerberos đưa ra giao thức xác thực an toàn hơn, bằng cách sử dụng 2 loại máy chủ:
  - Máy chủ xác thực
  - Máy chủ cung cấp thẻ



## 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos

- Máy chủ xác thực:

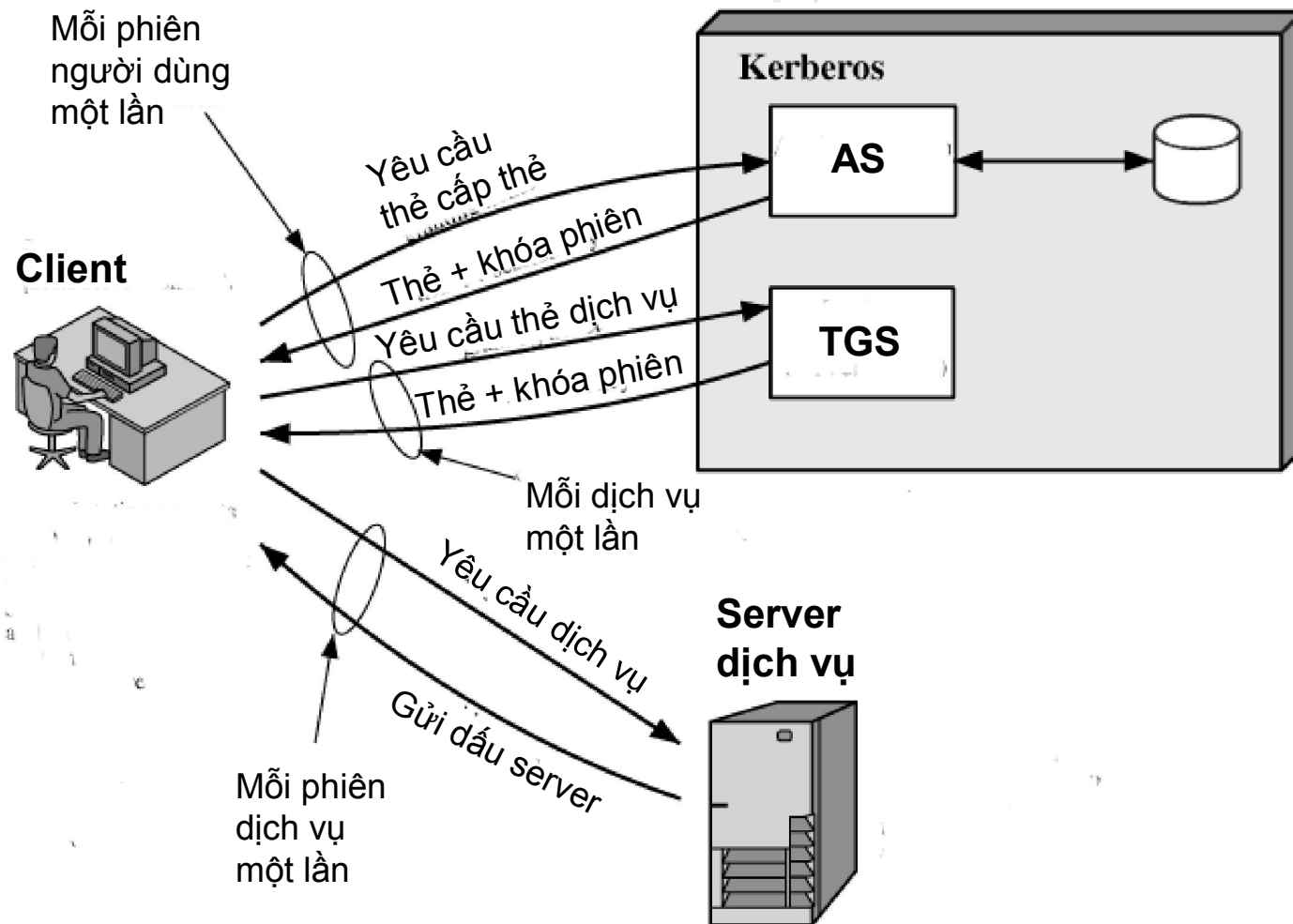
- Lưu danh sách và khóa bí mật của người dùng
- Xác thực người dùng trước khi cho phép sử dụng máy chủ cấp thẻ



## 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos

- Máy chủ cung cấp thẻ
  - Cung cấp cho người sử dụng các thẻ dịch vụ

# 3.3.1. Mô hình tổng quan của Kerberos



# Giao thức xác thực trong Kerberos 4

(a) Trao đổi với dịch vụ xác thực : để có thẻ xác thực

$$(1) C \rightarrow AS : ID_C \parallel ID_{tgs} \parallel TS_1$$

$$(2) AS \rightarrow C : E_{K_C}[K_{C,tgs} \parallel ID_{tgs} \parallel TS_2 \parallel Hạn_2 \parallel Thẻ_{tgs}]$$

$$Thẻ_{tgs} = E_{K_{tgs}}[K_{C,tgs} \parallel ID_C \parallel AD_C \parallel ID_{tgs} \parallel TS_2 \parallel Hạn_2]$$

(b) Trao đổi với dịch vụ cấp thẻ : để có thẻ dịch vụ

$$(3) C \rightarrow TGS : ID_V \parallel Thẻ_{tgs} \parallel Dấu_C$$

$$(4) TGS \rightarrow C : E_{K_{C,tgs}}[K_{C,v} \parallel ID_V \parallel TS_4 \parallel Thẻ_V]$$

$$Thẻ_V = E_{K_V}[K_{C,v} \parallel ID_C \parallel AD_C \parallel ID_V \parallel TS_4 \parallel Hạn_4]$$

$$Dấu_C = E_{K_{C,tgs}}[ID_C \parallel AD_C \parallel TS_3]$$

(c) Trao đổi xác thực client/server : để có dịch vụ

$$(5) C \rightarrow V : Thẻ_V \parallel Dấu_C$$

$$(6) V \rightarrow C : E_{K_{C,v}}[TS_5 + 1]$$

$$Dấu_C = E_{K_{C,v}}[ID_C \parallel AD_C \parallel TS_5]$$



# Ký hiệu

- C : Client
- AS : Server xác thực
- V : Server dịch vụ
- $ID_C$  : Danh tính người dùng trên C
- $ID_V$  : Danh tính của V
- $P_C$  : Mật khẩu của người dùng trên C
- $AD_C$  : Địa chỉ mạng của C
- $K_V$  : Khóa bí mật chia sẻ bởi AS và V
- $\parallel$  : Phép ghép
- TGS : Server cấp thẻ
- TS : Nhãn thời gian





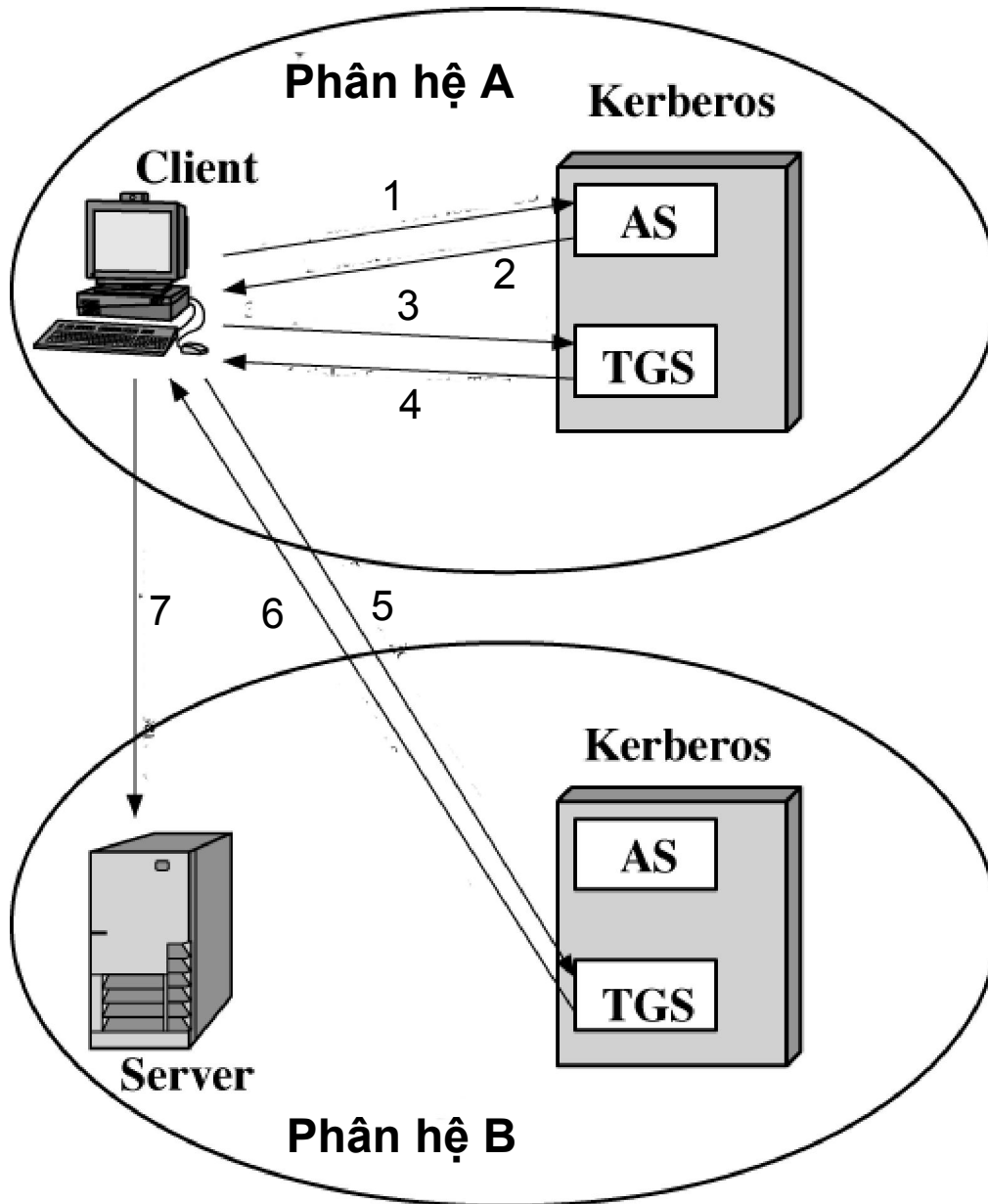
## 3.3.2. Phân hệ Kerberos

- Mô hình Kerberos có thể được cài đặt ở nhiều vùng riêng biệt có liên hệ với nhau. Mỗi vùng được gọi là một phân hệ
- Một phân hệ Kerberos bao gồm
  - Một server Kerberos chứa trong CSDL danh tính và mật khẩu băm của các thành viên
  - Một số người dùng đăng ký làm thành viên
  - Một số server dịch vụ, mỗi server có một khóa bí mật riêng chỉ chia sẻ với server Kerberos



## 3.3.2. Phân hệ Kerberos

- Hai phân hệ có thể tương tác với nhau nếu 2 server chia sẻ 1 khóa bí mật và đăng ký với nhau
  - Điều kiện là phải tin tưởng lẫn nhau



1. Yêu cầu thẻ cho TGS cục bộ
2. Thẻ cho TGS cục bộ
3. Yêu cầu thẻ cho TGS ở xa
4. Thẻ cho TGS ở xa
5. Yêu cầu thẻ cho server ở xa
6. Thẻ cho server ở xa
7. Yêu cầu dịch vụ ở xa



## 3.4. Mô hình X.509

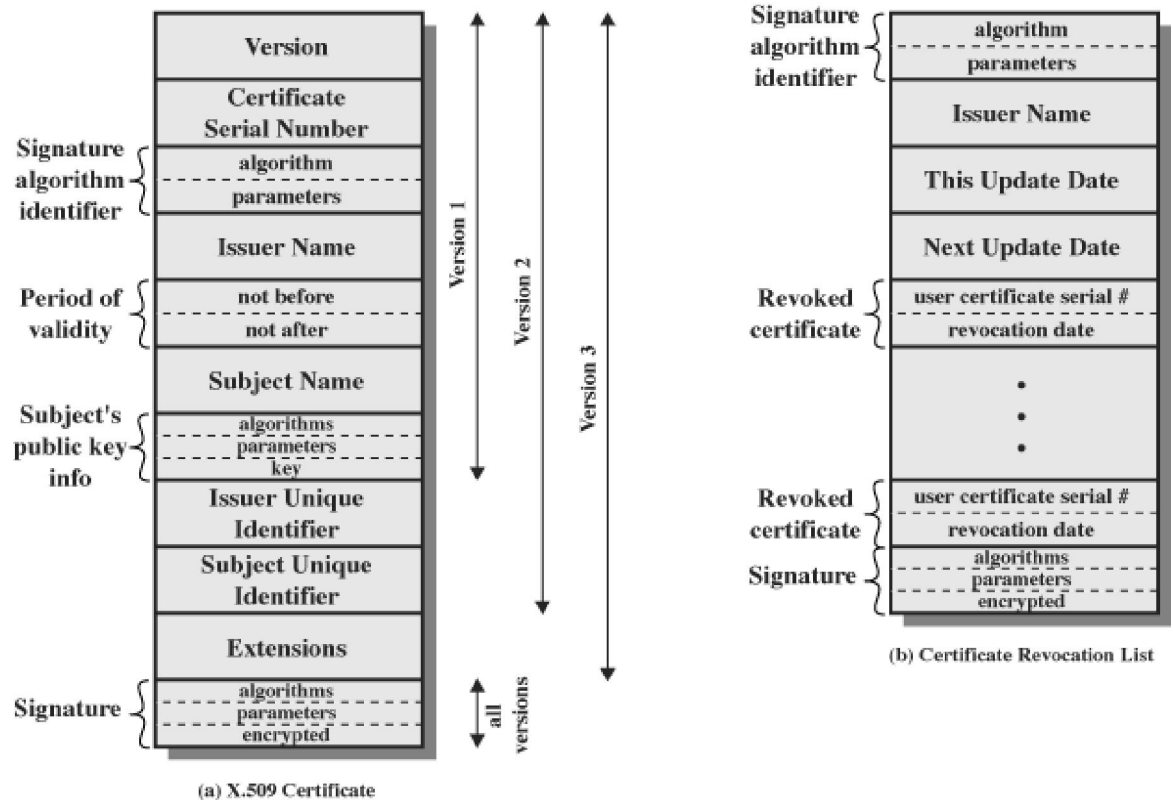
- Nằm trong loạt khuyến nghị X.500 của ITU-T nhằm chuẩn hóa dịch vụ thư mục khóa công khai
- Công bố lần đầu tiên vào năm 1988
- Sử dụng mật mã khóa công khai và chữ ký số
  - Không chuẩn hóa giải thuật nhưng khuyến nghị RSA



## 3.4. Mô hình X.509

- Định ra một cơ cấu cho dịch vụ xác thực
  - Danh bạ chứa các chứng thực khóa công khai
  - Mỗi chứng thực bao gồm khóa công khai của người dùng ký bởi một bên chuyên trách chứng thực đáng tin
- Đưa ra các giao thức xác thực

# 3.4.1. Khuôn dạng chứng thực X.509





## 3.4.2. Đặc điểm X.509

- Xác minh chứng thực bằng khóa công khai của CA
- Chỉ CA mới có thể thay đổi chứng thực
  - Chứng thực có thể đặt trong một thư mục công khai

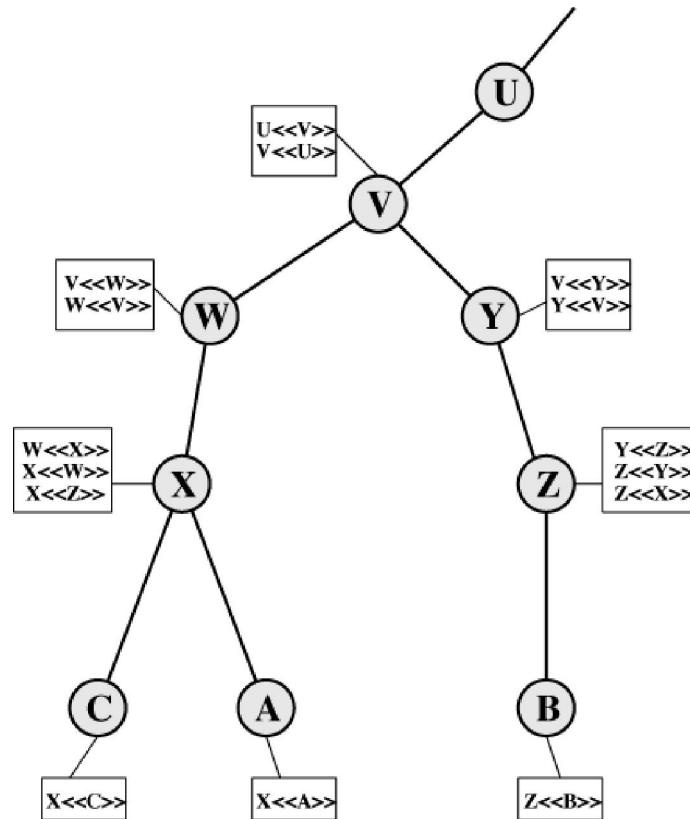


## 3.4.2. Đặc điểm X.509

- Sử dụng cấu trúc phân cấp CA
  - Người dùng được chứng thực bởi CA đã đăng ký
  - Mỗi CA có hai loại chứng thực
    - Chứng thực thuận : Chứng thực CA hiện tại bởi CA cấp trên
    - Chứng thực nghịch : Chứng thực CA cấp trên bởi CA hiện tại
- Cấu trúc phân cấp CA cho phép người dùng xác minh chứng thực bởi bất kỳ CA nào



## 3.4.2. Đặc điểm X.509





## 3.4.3. Thu hồi chứng thực

- Mỗi chứng thực có một thời hạn hợp lệ
- Có thể cần thu hồi chứng thực trước khi hết hạn
  - Khóa riêng của người dùng bị tiết lộ
  - Người dùng không còn được CA chứng thực
  - Chứng thực của CA bị xâm phạm
- Mỗi CA phải duy trì danh sách các chứng thực bị thu hồi (CRL)
- Khi nhận được chứng thực, người dùng phải kiểm tra xem nó có trong CRL không